

▲ โอะยุกิระหว่างพำนักที่ปารีส

| กนิษฐา มัตสึโอะ

▲ โอะยุกิในชุดเดรสแบบตะวันตก

ซินเดอเรลล่าญี่ปุ่น มอร์แกน โอะยุกิ

เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคมที่ผ่านมา ผู้เขียนมีโอกาสไปร่วมพิธี บังสุกุลอุทิศส่วนกุศล ให้กับมอร์แกน โอะยุกิ เนื่องจากใน วาระที่เธอ เสียชีวิตครบ 62 ปี และความที่ไม่เคยรู้เรื่องราวของเธอมาก่อน จึง กลับมาค้นรายละเอียดและพบว่า โอะยุกิ ช่วงมีชีวิตที่น่าสนใจมาก

โอะยุกิมีชื่อจริงว่า “คะโต้ ยุกิ” เกิดเมื่อปี 1881 มีพี่สาว 2 คน พ่อของเธอเป็นพ่อค้าดาบในเกียวโต หลังพ่อเสียชีวิตลง กิจการ ร้านดาบก็เริ่มถดถอยและเมื่อเธอมีอายุได้ 14 ปี จึงผันตัวไปเป็น เกอิโกะ (เกอิชา) เช่นเดียวกับพี่ ๆ ที่ได้เปิดร้านน้ำชาคะโต้ใกล้เชิง

สะพานกิองชิรากาวา ใจกลางเมืองเกียวโต โอะยุกิทำหน้าที่พ่อนำ เล่นดนตรี และรับแขก เธอขึ้นชื่อว่าดีซอโคะคิวได้ไพเราะมาก

ในปี 1901 ที่ร้านน้ำชาโอะโนะเท ซึ่งเป็นร้านเพียงไม่กี่แห่ง ที่ลูกค้าต่างชาติสามารถใช้บริการได้ โอะยุกิในวัย 20 ปีได้พบกับ จอร์จ เคนินสัน มอร์แกน หลานชายของ J.P. Morgan เจ้าพ่อสถาบัน การเงินอันดับหนึ่งของโลกที่ห้องรับรองของร้าน ทันทีที่จอร์จเห็น โอะยุกิในชุดกิโมโน เกล้ามมสีด้ายยาว ทาแบ่งขาวนวล จอร์จซึ่งอายุ มากกว่าโอะยุกิราว 10 ปีก็ตกหลุมรักเธอและต่อมาได้ขอโอะยุกิ

▲ George Denison Morgan (1876-1915)

แต่งงาน แต่โอะยุกิไม่ตอบตกลง เหตุผลหนึ่งเพราะว่าเธอมีคนที่คอยสงเคราะห์ ดูแลให้เรียนต่อในมหาวิทยาลัยเกียวโตอยู่ในขณะนั้น จอร์จเพียรมาหาและขอเธอแต่งงานระหว่าง 3 ปีหลังจากนั้น เขาเตรียมเงินจำนวน 40,000 เยน (ราว 800 ล้านบาทในปัจจุบัน) มาเป็นค่าไถ่ตัวเธอ พร้อมขอให้เธอเป็นภรรยาเขาอย่างถูกต้องตามกฎหมาย แต่โอะยุกิก็ตัดสินใจไม่ได้ และสับสนสื่อมวลชนพากันรายงานเรื่องราวของเธอไปทั่วประเทศ บ้างก็ประโคมข่าวว่าเธอขายตัวเพื่อแลกกับเงิน จำนวนมหาศาล ทำให้เธอทุกข์ทรมานใจจนพยายามปลิดชีวิตตนเอง

เจ้าอาวาสวัดโด้จอิน วัดประจำตระกูลคาโต้ ทนเห็นโอะยุกิทุกข์ใจไม่ได้ จึงได้แนะนำให้เธอปลีกริวกะ มานั่งวิปัสสนาในโบสถ์โกะไดโดที่ประดิษฐานพระพุทธรูป เมียวโอะ ทำให้สงบก่อนตัดสินใจชีวิตตน โอะยุกิใช้เวลาที่วัด ราวหลายสัปดาห์ จนเพื่อน ๆ เกอิโกะย่านกิองพากันเป็นห่วง สลับกันนำปันโตมาส่งให้ วันแล้ววันเล่า หลังจากใช้เวลาพักใหญ่ ๆ ตามลำพัง โอะยุกิเริ่มตระหนักถึงความรักและความจริงใจที่จอร์จมีให้เธอและท้ายสุดจึงตัดสินใจแต่งงานกับจอร์จ แม้จะเป็นห้วงเวลาที่ผู้คนมองว่าการแต่งงานกับคนต่างชาติเป็นเรื่องไม่ปกตินัก

งานแต่งงานของจอร์จและโอะยุกิ จัดขึ้นอย่างเอิกเกริกที่เมืองโยโกฮาม่า เมื่อวันที่ 20 มกราคม 1904 ครอบครัวคะโต้ปฏิเสธเรื่องเงินค่าไถ่ตัวข้างต้น แต่ก็มีข่าวลือว่า จอร์จนำเงินจำนวน 1 แสนเยนมามอบเป็นของขวัญนั้น หลังใช้ชีวิตที่โยโกฮาม่าได้สักพักสองคนก็เดินทางไปอเมริกา ทั้ง New York times และ Washington Post พากัน รายงานว่า “โอะยุกิได้ย่างเท้าเข้ามาในสังคมชั้นสูงที่นิวยอร์ก” สร้างความสนใจให้กับผู้คนที่นี่เช่นกัน อย่างไรก็ตาม

Portraits of Morgan, Yuki

▲ โอะยุกิในวัยชราหลังกลับมาพำนักในญี่ปุ่น

▲ ดอกทาสายพันธุ์ Yuki-san กำลังบานสะพรั่งที่วัด Dojyu-in

◀ โอะยุกิขณะเป็น Geiko ดัดสอน Kokyu

MORGAN'S NEPHEW ARRIVES WITH HIS JAPANESE BRIDE

Relative of Finance King a Passenger on the Steamship China Purchases an Oriental Wife From Her Parents at a Fabulous Price and Will Take Her to Reside With Him in New York City

▲ ภาพข่าวในหนังสือพิมพ์ The New York Times

▲ นวนิยายเรื่องราวของโอเอยุกิ

▲ Yusuha-san meiko-san ที่ไปแสดงในงาน บังสุกุลโอเอยุกิ

นอกจากความแตกต่างด้านศาสนาแล้ว อเมริกาช่วงนั้นยังเป็นช่วงที่การแบ่งเชื้อชาติยังรุนแรง ครอบครัวมอร์แกนก็ไม่ได้ต้อนรับเธอเท่าใดนัก ทั้งสองคนจึงย้ายไปพำนักที่ปารีส แต่เมื่อโอเอยุกิมีอายุ 34 ปี จอร์จก็มาเสียชีวิตด้วยโรคหัวใจ เมื่ออายุได้ 44 ปี

หลังสูญเสียสามีผู้คอยดูแลเธออย่างดี ประกอบกับสงครามโลกครั้งที่สองปะทุขึ้น ในปี 1938 โอเอยุกิจึงเดินทางกลับมาพำนักที่เกียวโตเงียบ ๆ และเปลี่ยนมารับศีลเป็นคริสต์ตามสามี ในบั้นปลายชีวิต ก่อนที่จะเสียชีวิต ที่บ้านพักใกล้วัดโคโตะกุจิ เมื่อปี 1963 รวมสิริอายุได้ 81 ปี

เรื่องราวชีวิตของโอเอยุกิ ถูกนำมาเขียนนวนิยายมาสร้างเป็นละครเพลงและเป็นตำนานสืบเนื่องกันมา โดยเฉพาะในหมู่เกอิโกะในเกียวโต และจากการที่ตระกูลคะโต้ใกล้ชิดกับวัดวาอารามมานาน แม้จะเปลี่ยนเป็นคริสต์ดังก็ตาม โอเอยุกิก็ก็น่าจะไปกราบไหว้พระ โดยเฉพาะที่วัดโคจูอินเป็นประจำ พระพุทธรูปเมียวโอะ พระประธานของวัดได้รับการนับถือว่าเป็นพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์สำหรับผู้หญิงทำงานและการแสดง และสิ่งนี้น่าจะเป็นเหตุผลหนึ่งที่หลังโอเอยุกิวายชนม์ไป บรรดาเกอิโกะ และผู้หญิงจำนวนไม่น้อยจึงพากันมากกราบไหว้พระเป็นประจำ

ในงานบังสุกุลมอร์แกน โอเอยุกิเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคมที่ผ่านมา นอกจากญาติ ๆ ในตระกูลคะโต้ที่ยังดำเนินกิจการร้านน้ำชาอยู่ ก็มีเกอิโกะและไมโอโกะหลายคนมาร่วมงาน หลังพระเทศน์จบ เสียงขลุ่ยโคะคิว และซามิเอนสดดังก้องไปทั่วโบสถ์ท่ามกลางแสงเทียนสลัว ๆ มีไมโอโกะ 3 คน ขึ้นไปรำบนเวทีหน้าพระประธานในโบสถ์ที่มีกลิ่นหอมของกุหลาบสีขาวซึ่งถูกแปลงพันธุ์ที่ฝรั่งเศสใช้ชื่อสานพันธุ์ว่า "ยุกิซัง"

โซยะมาจากด้านนอกโบสถ์ ยุกุสะ ไมโอโกะ อายุ 20 เศษ ในชุดกิโมโนเต็มยศสีดำ ทำผมทรงลักโค บอกว่า "ฉันก็อยากทิ้งผลงาน และชื่อเสียงไว้ให้คนรุ่นหลังได้จดจำเช่นเดียวกับโอเอยุกิบ้าง"

